

Avond 3 - Genade

Achtergrondinformatie

Het meeste achtergrondmateriaal dat hier aangedragen wordt komt uit *Gelukkig Gereformeerd* van Jasper Klapwijk.

Indringende vragen

‘Stel je nu eens voor dat je vanavond zou sterven. Weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat?’ Die vraag stelde ik de eerste avond van het seizoen aan een groep catechisanten die zich gingen voorbereiden op het doen van openbare geloofsbelijdenis. Het is een heel belangrijke vraag, niet alleen als je van plan bent publiek je geloof te gaan belijden, maar voor iedereen. Want je weet niet wanneer je zult sterven, en bovendien: elk moment kan de Heer terugkomen.

Ik vergelijk het wel eens met de volgende vraag aan iemand die met een flinke snelheid in z’n auto rijdt: ‘Hé, weet je zeker dat je remmen het doen?’ Op zo’n moment voldoet maar één antwoord: ja, dat weet ik zeker. Het is niet genoeg als je hoopt dat ze het misschien wel doen, want een dergelijke onzekerheid kan je fataal worden. Zo is het ook met de vraag of je zeker bent dat je naar de hemel gaat: het is niet genoeg om dan te antwoorden: ‘Ik hoop het wel.’ Johannes schrijft in z’n eerste brief: ‘Dit alles schrijf ik u omdat u moet *weten* dat u eeuwig leven hebt’ (1 Joh. 5:13).

Een flink aantal jongeren van de genoemde catechisatiegroep had die zekerheid niet. Ja, natuurlijk geloofden ze dat Jezus voor hen aan het kruis gestorven was, maar...

- ik vind dat er eerst meer in mijn leven moet veranderen, ik doe nog te veel zonde;
- ik voel er vaak helemaal niets van;
- ik vind het arrogant om te zeggen dat je zeker weet dat je naar de hemel gaat.

Kan dat, echt geloven dat Jezus voor jou aan het kruis gestorven is en tegelijk hierover niet zeker zijn?

De Heidelbergse Catechismus geeft daar een vrij stellig antwoord op: waar geloof is een vast vertrouwen, dat mij vergeving van zonden, eeuwige gerechtigheid en eeuwig heil door God geschonken zijn. Het kenmerkende van echt geloof is dus, dat het je die zekerheid geeft. Maar dan is het wel heel belangrijk om vast te houden, dat die zekerheid niet in jezelf te vinden is:

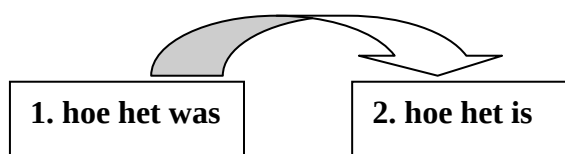
- niet in hoe goed jij leeft,
- niet in je gevoel,
- niet in de kwaliteit van je geloof.

Die zekerheid is alleen te vinden in wat de Catechismus ‘de verdienste van Christus’ noemt, dat wil zeggen in wat Christus voor jou gedaan heeft.

Bijbelstudie Efeziërs 2: 1-10

Het bijbelgedeelte dat hiernaast staat afgedrukt brengt prachtig onder woorden waar het in het evangelie om gaat.

Je zou dit gedeelte als volgt in schema kunnen brengen:

1. Hoe het was

Vers 1-3: we waren dood door de zonde, in de greep van Satan, zelfgericht; we verdienden Gods toorn.

En let op: dat gold volgens Paulus voor ons allen!

2. Hoe het is

Vers 4-7: we zijn opgewekt uit de dood en hebben al een plaats in de hemel, al zullen we straks pas ten volle ervaren hoe goed God voor ons is. En dat alles alleen door onze verbondenheid met Christus.

En de vraag is: hoe maken we deze overgang van 1. naar 2., hoe worden we gered en wat moeten we daarvoor doen?

Het antwoord is: we hoeven er helemaal niets voor te doen. Het is enkel en alleen te danken aan Gods barmhartigheid en liefde (vers 4). De redding is een geschenk van God, dat Hij jou uit pure goedheid gratis (dat is uit genade) geeft. Niet voor niets zegt Paulus tot twee keer toe 'door zijn genade bent u gered', en hij geeft tot twee keer toe aan dat jij er niets voor hoeft te doen: 'dat dankt u niet aan uzelf, het is geen gevolg van uw daden'.

Als je dat tot je door laat dringen, dan komen de tegenwerpingen haast vanzelf:

- Ja maar... je moet toch wel geloven?!
Inderdaad, maar als puntje bij paaltje komt is dat geloof zelf ook een deel van het geschenk.
- Ja maar... je moet toch ook het goede doen?!
Inderdaad, maar ook hier geldt: dat is een onderdeel van het geschenk. Kijk maar naar vers 10: God vernieuwt ons leven door Jezus, Hij maakt het mogelijk.

Niet wat jij doet, maar wat Hij gedaan heeft

Alle religies op de wereld willen antwoord geven op de ene vraag: wat moet jij doen om gelukkig of gered of door God geaccepteerd te worden? Om gered te worden moet je je aan allerlei geboden houden, zegt de ene godsdienst. Een andere zegt: je moet je plichten trouw vervullen. Een derde zegt dat je gelukkig wordt als je maar de juiste meditatietechnieken gebruikt.

Maar de kern van de bijbelse boodschap is anders: het gaat er niet om wat jij doet, het gaat erom wat Hij, Jezus, voor jou heeft gedaan.

En daarbij gaat het niet alleen over de vergeving van onze zonden. Er zijn velen – en ik moet bekennen dat ik vroeger ook wel eens zo gepreikt heb – die zeggen: 'Oké, Jezus is voor jouw zonden gestorven, maar dat zal dan nog wel eerst moeten blijken in jouw leven!' Of: 'Je bent pas goed gereformeerd als je...' en dan volgt een hele rij zaken die je zou moeten doen of moeten laten. Maar dat is niet terecht. Het geschenk dat God geeft is niet alleen de vergeving van onze zonden. Nee, uiteindelijk is dat geschenk een nieuw leven in en met Jezus. Ook het nieuwe leven, ook de goede daden, zijn het resultaat van zijn werk in ons leven. Dat we het heil niet zelf kunnen *verdiene*n is bij de meeste gereformeerden wel doorgedrongen, maar soms lijkt het er toch op dat we een betaling achteraf wel gepast vinden: God heeft iets voor mij gedaan, dan moet ik natuurlijk wel iets terugdoen. Maar dat kan niet, want God doet je alles cadeau. Stel je eens voor dat iemand die heel veel van je houdt jou een prachtig cadeau geeft. Hoe zou het dan op hem of haar overkomen als jij in reactie daarop je portemonnee trekt en vraagt: 'Hoeveel krijg je van me?'

De mens zonder God

Nu zullen weinig christenen ontkennen dat genade belangrijk is. Maar wie *sola gratia* zegt, die zegt ook het volgende:

a. *Uit onszelf zijn we totaal verdorven*

Hoe jij over Gods genade denkt, heeft alles te maken met hoe jij over jezelf denkt. Zolang je tamelijk positief over jezelf denkt, zul je niet echt onder de indruk zijn van Gods genade. Dat geldt ook omgekeerd: als je beseft dat je uit jezelf verloren was door je misstappen en zonden, als je erkent dat je net als ieder ander mens je eigen zelfzuchtige verlangens volgde en de toorn van God verdiend had (Ef. 2:1-3), en je weet dat je toch door Hem wordt gered, dan kun je alleen maar diep onder de indruk raken van Gods genade.

Het is typerend voor de gereformeerde leer dat er een zwaar accent wordt gelegd op de totale verdorvenheid van de menselijke natuur door de zonde. Het is niet zo dat we als mensen wel eens – 'helaas' – in de fout zijn gegaan, maar we zijn welbewust in opstand gekomen tegen God en hebben gekozen voor onszelf. Dat zit diep in ons verankerd. Kijk maar naar de Heidelbergse Catechismus: 'naar mijn aard ben ik erop uit God en mijn naaste te haten' (Zondag 2). Dat is een zinnetje waar veel mensen, ook veel christenen, moeite mee hebben: 'Ik doe mijn best een goed mens te zijn. Zo slecht zijn we toch zeker niet!' Maar zo slecht zijn we nu juist wel. Kijk maar naar wat Paulus schrijft in het gedeelte uit Efeziërs 2 dat we net lazen, of lees Romeinen 3 er eens op na: 'Er is geen mens rechtvaardig, zelfs niet één, er is geen mens verstandig, er is geen mens die God zoekt. Allen hebben ze zich afgewend, heel de mensheid is verdorven. Er is geen mens die nog het goede doet, er is er zelfs niet één.' (Rom. 3:10-13)

Ik heb op Curaçao jarenlang een openbijbelcursus gegeven, waar veel belangstelling voor was. De derde avond van die cursus ging over de ernst van de zonde en dan besprak ik het begin van Efeziërs 2 en dit stukje uit Romeinen 3. Elke keer weer waren er mensen die vanwege deze les afhaakten. Zo negatief kon het met de mens toch niet gesteld zijn! Dat wilde er bij hen niet in en dat stootte hen af. We hebben als cursusteam wel overwogen om de les over de zonde pas later in de cursus te behandelen, maar uiteindelijk hebben we besloten dat niet te doen. Je kunt namelijk alleen goed duidelijk maken wat de echte betekenis van verlossing en genade is, als je goed duidelijk hebt gemaakt wat de echte situatie van de mens zonder God is.

Ik ben wel eens bang dat dit zware accent van de gereformeerde leer op de verdorvenheid van de mens ook in onze eigen gereformeerde kring wat onderbelicht is geraakt. Als dat inderdaad zo is, dan kan het gevolg daarvan alleen maar zijn dat onze diepe verwondering over Gods genade zal afnemen.

b. *Gods toorn komt over de zonde*

Hoe jij over Gods genade denkt, heeft ook alles te maken met hoe je over God denkt. God is een heilige God. Hij is een God die de zonde van de mensen niet over zijn kant kan laten gaan. Hij haat de zonde en omdat Hijzelf volkomen rechtvaardig is, zal Hij zonde nooit ongestraft laten. Daarom zegt Paulus in Efeziërs 2:3 dat wij allen van nature blootstonden aan Gods toorn. We zullen de straf en de rechtvaardigheid van die straf onder ogen moeten zien. Ook hiervan geldt dat het geen populair onderdeel van het evangelie is. Ik kan me nog goed de vele negatieve reacties herinneren, toen we op Curaçao een folder hadden geschreven over de hel en een paar duizend exemplaren ervan uitdeelden. Maar als ik om me heen kijk dan komen dergelijke reacties ook in Nederland en zelfs binnen de gereformeerde kerken voor. Het lijkt wel alsof onderwerpen als Gods toorn, de straf van God, en de hel een beetje in de taboesfeer komen te liggen. Als dat inderdaad het geval is, dan zullen we daar een hoge tol voor betalen, want je kunt pas echt enthousiast zijn over je verlossing, als je weet van welke straf je verlost bent.

c. *Wij kunnen en willen niet voor God kiezen*

Hoe je over Gods genade denk, heeft ten slotte ook alles te maken met hoe je over je eigen keuzevrijheid denkt. Vaak wordt gezegd dat Jezus voor alle mensen gestorven is en dat het nu van de vrije keus van die mensen afhangt of ze inderdaad deel zullen krijgen aan wat Jezus voor hen gedaan heeft. Maar zoals ik al eerder zei: bij onze redding draait het niet om wat wij hebben gedaan, zelfs niet om welke keuze wij hebben gemaakt, uiteindelijk draait het alleen om wat God heeft gedaan. Dat is maar goed ook, want wij waren dood in onze zonden en overtredingen (Ef. 2:1). En een dode kan helemaal niets! Het is dus niet zo dat er in ons nog een onaangetaste vrije wil was overgebleven. Het is ook niet zo dat de vergeving en de redding van God komen, maar dat mijn vrije keuze voor God mijn eigen bijdrage aan die redding is. Nee, niemand komt in Gods koninkrijk, tenzij Gods Geest hem het leven *geeft*.

Alleen tegen de achtergrond van deze volkomen donkere schildering van de situatie van de mens schittert nu juist het licht van Gods genade. Je kunt een les over de zonde schrappen, je kunt het nalaten om een folder over de hel uit te brengen, je kunt stoppen met spreken over onze totale verdorvenheid, je kunt doen alsof we toch ook nog veel goeds doen en in ieder geval nog vrij kunnen kiezen, maar in al die gevallen raak je het evangelie van de pure genade kwijt.

Donker en licht

Het donker van onze totale verdorvenheid en het licht van Gods eindeloze genade horen dus onlosmakelijk bij elkaar. Dat wordt goed weergegeven in de volgende twee kernachtige samenvattingen van de gereformeerde leer. Tim Keller, de voorganger van de Redeemer Presbyterian Church in New York, vat het zo samen:

**Je bent zondiger en gebrekiger dan je ooit kunt geloven;
en tegelijk:
je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.**

Maarten Luther heeft het nog korter geformuleerd, maar hij kon daarvoor het Latijn gebruiken: ***simul iustus et peccator*** (ik ben tegelijk rechtvaardig en zondaar).

Wie echt aan de voet van het kruis van Jezus gestaan heeft, zal deze beide kanten hebben gevoeld: mijn zonde was zo erg, dat dat vreselijke lijden nodig was! En tegelijk: zijn liefde voor mij was zo eindeloos groot, dat Hij zelfs dat voor mij over had!

Als je groeit in het geloof zul je ook naar deze beide kanten groeien. Je krijgt steeds meer zicht op je eigen zonden en gebreken en je roept met Paulus uit 'ik ellendig mens!' Maar tegelijk kom je steeds meer onder de indruk van Gods liefde en gaat die liefde jouw leven steeds meer bepalen.

'Je bent zondiger en gebrekiger dan je ooit kunt geloven.' Maakt deze gereformeerde nadruk op onze totale verdorvenheid en ons geestelijk onvermogen mensen niet depressief? Ja, dat kan, als dat het enige is wat ze horen. Maar er is dus meer. Tegen deze achtergrond schittert het licht van het evangelie juist extra helder: 'je bent meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen.' Zoals de Vader van zijn Zoon houdt, zo houdt Hij ook van jou; zoals de Vader zijn Zoon ziet, zonder zonden, zo ziet Hij ook jou, zonder zonden. In Hem hebben wij nu al een plaats in de hemel en straks zullen we met Hem als koningen regeren op de nieuwe aarde.

Vreemde verhalen

Een van de grootste successen van de duivel is dat hij kans ziet om mensen zelfs Gods genade als iets vanzelfsprekends te laten ervaren. 'Genade? O ja, natuurlijk!' Maar er is helemaal niets 'natuurlijks' aan Gods genade.

Het volgende verhaal kan dat illustreren:

Er was eens een alleenstaande vader. Zijn vrouw was overleden en hij had één kind, Chris, een zoontje van vijf jaar oud. Dat jongetje betekende alles voor hem! Hij hield van hem met heel zijn hart. Op een dag zat Chris op de stoep voor z'n huis te kleuren met stoepkrijt. Op een gegeven moment kwam er een grote, wat onguur uitziende kerel aanlopen, het hoofd kaalgeschoren, in leer gekleed. Wat er precies gebeurde is niet echt duidelijk. Struikelde hij over Chris? Kreeg hij misschien vlekken op zijn kleren? Of ergerde hij zich zomaar aan dat kleine kind? Waarom hij het deed, zal wel nooit iemand weten, maar toen het jongetje voor z'n voeten kwam, verkocht hij hem een enorme schop. Daarna nog één, die Chris' hoofd raakte. Hij raakte hem zo hard, dat je zijn nek hoorde breken. En het is ongelooflijk, maar daarna vervolgde de man zijn weg naar huis, alsof er niets gebeurd was.

Toen de vader naar buiten kwam gerend en zijn zoontje dood op de stoep vond, brak zijn hart en stortte zijn wereld in. Kort daarna kwam de buurvrouw aangerend. Zij had alles zien gebeuren en had zelfs de dader herkend. Ze wist waar hij woonde en vertelde dat aan de getroffen vader.

Wat deed toen die vader? Hij kon verschillende dingen doen. Hij kon een mes of een honkbalknuppel pakken, de dader opzoeken en al z'n woede koelen op die bruut. Wie zou er geen begrip hebben voor zo'n wanhopige reactie? Maar hij koos niet voor wraak.

Hij kon naar de politie gaan en alles wat hij te horen had gekregen doorgeven, zodat de dader kon worden opgepakt. Dan zou hij later bij de rechtszaak aanwezig kunnen zijn en een zware straf tegen de dader horen uitspreken. Dat zou een keuze voor gerechtigheid zijn geweest. Maar ook daarvoor koos hij niet.

De vader deed het volgende: hij ging wel naar het huis van de dader, maar zonder wapens. Hij trof hem aan in een uitgewoond en armoedig pand en hij ging met de dader in gesprek. Wat er precies besproken is weet niemand, maar het draaide erop uit dat de vader hem alles vergaf. Hij ging zelfs nog verder: hij trok zich het lot aan van die gewelddadige, asociale man die zo van zijn omgeving vervreemd was, en hij bood de man aan bij hem in huis te komen wonen. Een tijd later maakte hij hem zelfs zijn erfgenaam, in plaats van zijn vermoorde zoontje.

Ik weet het, het is een volkomen abnormaal verhaal. Ik heb nogal eens meegemaakt dat de mensen aan wie ik het vertelde ongelovig en zelfs wat smalend begonnen te lachen. Ja, een mooi verhaal, maar zoiets doet een normaal mens toch niet! Maar dan vraag ik: 'Besef je wel, dat de dood van Gods enige Zoon jouw persoonlijke schuld is, en dat het jouw zonden waren, die Hem "doodschopten"? En besef je wel dat Hij jou dat allemaal wil vergeven? Dat Hij jou zelfs als zijn eigen kind in huis heeft genomen en je uiteindelijk tot zijn erfgenaam heeft gemaakt?' Kijk, dat is genade! En wie dat vanzelfsprekend vindt of daar niet van onder de indruk raakt, die heeft er echt helemaal niets van begrepen.

Dit verhaal staat natuurlijk niet zo in de Bijbel, maar soortgelijke vreemde verhalen vind je er wel:

- Er staat een verhaal in van een zoon die niets vervelender vond dan thuis bij zijn vader wonen. Hij ging er vandoor, joeg ver van huis het geld van zijn vader erdoor en dacht alleen maar aan zichzelf. Pas toen hij platzak was en geen kant meer op kon, ging hij terug. Het is toch niet te geloven dat zijn vader hem stond op te wachten en direct een gigantisch feest voor hem organiseerde, toen hij weer terugkwam (Luc. 15:11-32)?
- Je kent vast wel dat verhaal van die mannen die maar een uurtje in de wijngaard gewerkt hadden en die dus eigenlijk nauwelijks iets verdiend hadden. Maar de wijnboer gaf ze uit pure goedheid een volledig dagloon, alsof ze de hele lange dag in de zon gezwoegd hadden. Opgetogen gingen ze naar huis (Mat. 20: 1-16).

- Wat denk je van het verhaal van die tollenaar en de Farizeeër? De Farizeeër was zelfvoldaan over al zijn goede daden, maar de tollenaar moest erkennen dat hij slechts zichzelf had verrijkt, zijn volksgenoten had beroofd en nooit de tienden had gegeven. Hij was op zijn best een randkerkelijke, en zeker niet te vergelijken met die voorganger die zich zo inzette in de kerk. Zijn gebed was akelig kort: 'God, wees mij zondaar genadig.' Maar toen was het wel helemaal goed tussen God en hem (Luc. 18:9-14).

Het kan zijn dat je een beetje denkt zoals die Farizeeër: je vindt dat je het eigenlijk niet zo slecht doet vergeleken met sommige anderen. Het kan ook zijn dat je bent als de werkers die al de hele dag in de wijngaard gewerkt hadden of als de oudste zoon die trouw op de boerderij was achtergebleven: je vindt dat je eigenlijk best wel wat voor God gedaan hebt en dat je dus eigenlijk wel enig recht hebt op uitbetaling. In dat geval zal het evangelie van pure genade en verkiezing je niet blij maken en zullen deze verhalen bij jou slechts onbegrip en irritatie oproepen.

Het zijn namelijk verhalen over mensen die weten dat ze helemaal *niets* verdiend hebben en die stomverbaasd zijn dat ze toch *alles* krijgen. Het zijn verhalen van genade. Als je dat weet: ik verdiende Gods toorn en toch nam Hij mij op in zijn huis, dan zijn het de mooiste verhalen die er bestaan.

Genade verandert je

De Zoon doodschoppen en dan toch door de Vader in huis genomen worden. Het maakt wel duidelijk dat het niet gaat om wat jij doet, maar om wat Hij voor jou gedaan heeft. Jouw redding is een geschenk, jij hoeft er helemaal niets voor te doen.

Maakt deze leer de mensen niet zorgeloos en goddeloos? Iemand zei eens: 'Als je het verhaal van de genade vertelt en deze tegenwerping komt niet naar voren, dan heb je nog niet goed duidelijk gemaakt wat genade echt inhoudt.' Het verhaal van de genade roept weerstand op. Krijg ik alles voor niets, zonder er iets voor te hoeven doen? Dat kan toch niet waar zijn, dat is toch veel te gemakkelijk? De oudere broer van de weggelopen zoon, de arbeiders uit de wijngaard die de hele dag in de zon gewerkt hadden, de actieve Farizeeër, ze ergeren zich allemaal wezenloos aan deze boodschap van genade, en met hen heel veel kerkmensen. Maar wie echt geraakt is door de genade, die voelt wel aan dat deze tegenwerping geen hout snijdt. Na het feest wilde de verloren zoon maar één ding: thuis blijven en werken voor zijn vader. Na hun wonderbaarlijke beloning wilden de mannen die een uur hadden gewerkt voortaan elke verdere dag van hun leven voor die wijnboer werken. En de tollenaar die tot zijn verbazing vergeving ontving, die belijdt niet alleen zijn schuld, maar zingt ook de lof van God. Wie beseft dat hij de dood van Gods Zoon op zijn geweten heeft en dat hij desondanks door de Vader in huis is genomen, die wil alleen nog maar leven met en voor Hem.

Lesopzet

a. leerdoelen

1. De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid
2. Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing
3. Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.
4. Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.
5. Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartier:	
19.15	Terugblik De vorige les ging over Gods voorzienigheid en het lijden in de wereld. Hebben de jongeren hier nog over nagedacht afgelopen week? Hebben ze nog vragen of willen ze hier graag nog iets over zeggen? Zeg als mentor en catecheet weer even snel de memorisatietekst op. Wie doet het jullie na? Dit blok gaat over ‘Wie is God voor jou?’ . In les 1 en 2 is aan de orde geweest wie God de Vader voor je is (schepping en voorzienigheid). De komende lessen gaan we meer kijken naar wie God de Zoon voor je is. Hoe krijg je deel aan zijn verlossing. Vandaag is het onderwerp: ‘genade en geloof’.	
19.20	Twee belangrijke vragen Op het werk blad staan de volgende twee vragen: 1. Stel dat jij vandaag nog zou sterven, weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat? 2. Stel dat jij inderdaad vandaag nog zou sterven. Je komt bij de poort van de hemel, en daar staat God, die je vraagt: “vertel mij eens, waarom zou ik jou in de hemel binnelaten?”. Wat is jouw antwoord? Je stelt eerst de eerste vraag. Laat alle jongeren even nadenken en dan kiezen: ja of nee? (Wie niet zeker is moet nee antwoorden). Leg uit dat zekerheid op dit punt heel belangrijk is. Zie 1 Joh 5:13 (Vergelijk het eens met autorijden terwijl je niet zeker weet of je remmen hebt.) Ga nu naar de tweede vraag. Laat ze daar eerst in tweetallen even over nadenken. Inventariseer nu de antwoorden. Leg uit dat er in principe twee typen antwoorden zijn: die waarbij je naar jezelf kijkt: mijn goede daden, mijn geloof, mijn gevoel, enz... ,dan weet je het nooit zeker; en die waarbij je naar Jezus kijkt (Hij stierf voor mij), alleen dan ben je zeker.	
19.30	Bijbelstudie Efeziërs 2: 1-10 Lees eerst samen Efeziërs 2: 1-10 Op het werkblad staat dit schema	

	Er staan daar de volgende vragen onder: hoe het is 1) a. Welke verzen beschrijven ‘hoe het was’? b. Wat vind je van Paulus beschrijving van ‘hoe het was’? c. Kun je vers 3 op jezelf toepassen? d. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? hoe het is 2) a. Welke verzen beschrijven ‘hoe het nu is’? b. Wat spreekt je hierin aan? c. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? 3) a. Welke verzen beschrijven hoe de verandering is gekomen? b. Wat wil Paulus in deze verzen benaderukken? c. Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is? Verdeel de groep in drieën. En laat elk groepje één van deze drie sets vragen gaan bespreken en beantwoorden. Daarna presenteren ze de antwoorden aan elkaar. Koppel concluderend terug naar de vragen waarmee we begonnen zijn: Het is alleen aan Gods genade te danken dat we gered zijn. (Komen er vragen als ‘Ja, maar je moet toch ook geloven?’ schuif die dan even door, die komen de volgende les aan de orde. Vragen over uitverkiezing kun je ook doorschuiven daar gaan we het in les 5 over hebben)	
19.40	voorbeeld van een geschenk Ef 2: 8: Verlossing is een geschenk van God. Neem een kado mee (mooi papier, strik). Zeg: als ik jou dit cadeau wil geven a. kan ik dan zeggen dat het een cadeau is en je tegelijk laten betalen? > nee In Ef 2: 8 staat dat de verlossing een cadeau is. Sommige mensen denken toch dat God ze laat betalen. Hoe? b. Stel ik wil jou graag een cadeau geven, en jij trekt je portomone	

	en betaalt mij 1 euro. Hoe voelt dat voor mij? Kunnen ze dit ook op God toepassen? (Hij betaald met het bloed van zijn eigen zoon, en wij denken dat we met een paar goede daden wat kunnen bijdragen) c. Stel ik geef je vandaag dit mooie cadeau, en morgen zeg ik: 'jij moet mij hierbij helpen, want ik heb jou dat cadeau gegeven'. Kan dat? > nee, dan is het geen cadeau meer. Kunnen ze dit toepassen: wij denken vaak dat God ons toch achteraf nog laat betalen? Benadruk nog een keer: verlossing is een cadeau!	
19.45	Wat is genade Op het werkblad staat de volgende zin: Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kun geloven en tegelijk meer geaccepteerd en geliefd dan je ooit hebt durven hopen. Bespreek met elkaar deze samenvatting aan de hand van de volgende vragen. a. Er zijn kerken en christenen die het eerste deel van de definitie sterk benadrukken. - Kun je daar voorbeelden van noemen? - Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke? - Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven? b. Er zijn ook kerken en christenen die het tweede deel van de definitie sterk benadrukken. - Kun je daar voorbeelden van noemen? - Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke? - Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven? c. Kun je aangeven waarom je beide delen even sterk moet benadrukken en wat het betekent voor je geloofsleven als je dat doet?	
19.55	Een verhaal Als je er tijd voor hebt is het een mogelijkheid om op dit punt het verhaal van de vader en het zoontje dat doodgeschoot werd in te lassen (Het staat in het achtergrondmateriaal bij deze les, en is opgenomen op het werkblad). Vertel het verhaal zo boeiend mogelijk en laat de jongeren erop reageren.	

20.00	Presentatie Als presentatie van dit blok schrijven we als groep samen een belijdenis naar aanleiding van de lessen. Bespreek wat we naar aanleiding van deze les kunnen toevoegen aan de belijdenis. Hoe kunnen we samenvatten wat er vandaag besproken is. Maak dan de zin af: Wij geloven..... Voor iedereen persoonlijk kan dit verschillende uitwerkingen hebben. Daarom noteert iedereen voor zichzelf wat deze belijdenis persoonlijk voor hem/haar betekent. Maak de zin af: dit betekent voor mij..... Schrijf dit op een papier en lever het in bij degene die het werk gaat bundelen.	
20.15	Huiswerk *Wanneer de zin: dit betekent voor mij..... nog niet af is, kan dit thuis afgemaakt worden en de volgende keer meegenomen worden. Sluiting Suggestie: Begin het gebed met een moment van stilte waarbij ieder zijn zonde kan belijden (Je bent zondiger en gebrekkiger....), maar dan een rondje waarbij ieder het gebed begint met de woorden “Heer ik dank u.....” (Je bent meer geaccepteerd en bemind....)	

c. benodigde materialen

- Werkbladen
- memorisatiekaartjes
- cadeau mooi ingepakt als voorbeeld

d. suggesties

zingen: Ps 32; Ps 51; Ps 130; Gz 69; Gz 91; Gz 140; E&R 384

bijbelgedeelten: Mt 20: 1-16; Lc 18: 9-13; Rom. 1-3; Ef.2: 1-10

belijdenis: NGB art 20-23; HC znd 23-24

e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald? <table border="1"> <tr> <td></td><td>--</td><td>-</td><td>+</td><td>++</td></tr> <tr> <td>De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr> </table>		--	-	+	++	De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid					Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing					Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.					Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.					Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.				
	--	-	+	++																											
De jongeren begrijpen dat het in de bijbelse leer van verlossing draait om genade: volkomen onverdiende goedheid																															
Ze begrijpen dat het genade moet zijn omdat wij Gods toorn verdiend hebben en op geen enkele manier kunnen bijdragen aan de verlossing																															
Ze ervaren dat de bijbelse leer van genade zekerheid en rust geeft.																															
Ze zoeken hun redding niet in zichzelf, maar in wat Jezus voor hun gedaan heeft.																															
Ze kunnen aan een ander uitleggen wat genade is, en waarom dat zo bijzonder is.																															
2	Opmerkingen mentor/ catecheet																														
3	Wat moet de volgende keer anders																														

Genade

blok A - nivo 3 - avond 3

Twee belangrijke vragen

Stel dat jij vandaag nog zou sterven, weet je dan zeker dat je naar de hemel gaat?

Stel dat jij inderdaad vandaag nog zou sterven. Je komt bij de poort van de hemel, en daar staat God, die je vraagt: "vertel mij eens, waarom zou ik jou in de hemel binnenlaten?". Wat is jouw antwoord?

Efeziërs 2:1-10

Hoe het was:

VS.....
VS.....
.....

Hoe zo gekomen:

VS.....
VS.....
.....

Hoe het nu is:

VS.....
VS.....
.....

Wat vind je van Paulus beschrijving van 'hoe het was'?

Kun je vers 3 op jezelf toepassen?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

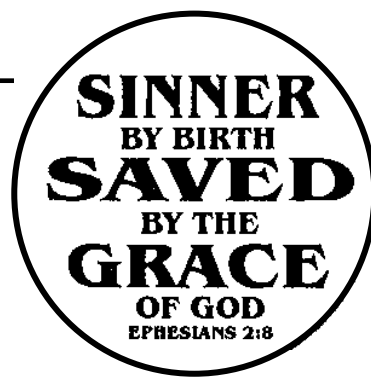
Wat wil Paulus in deze verzen benadrukken?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

Wat spreekt je hierin aan?

Hoe blijkt uit deze verzen dat de verlossing pure genade is?

Wat is genade

“Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kun geloven en tegelijk meer geaccepteerd en geliefd dan je ooit hebt durven hopen”

Er zijn kerken / christenen die het eerste deel van de definitie sterk benadrukken.

- Kun je daar voorbeelden van noemen?
- Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke?
- Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven?

Er zijn ook kerken / christenen die het tweede deel van de definitie sterk benadrukken.

- Kun je daar voorbeelden van noemen?
- Wat is het sterke punt van die benadering? Wat het zwakke?
- Welk gevolg heeft deze benadering voor je geloofsleven?

Kun je aangeven waarom je beide delen even sterk moet benadrukken en wat het betekent voor je geloofsleven als je dat doet?

Genade

Je bent zondiger en gebrekkiger dan je ooit kunt geloven en meer geaccepteerd en bemind dan je ooit hebt durven hopen

Bijbelleesrooster -----

We gaan het de volgende keer hebben over geloof. Verlossing is pure genade, maar je moet toch geloven?

Genesis 12: 1-9

God roept je: laat alles achter en ga op weg. Hij belooft je een nieuw bestaan. Durf je Hem geloven?

Galaten 3: 1-14

Geloven is je zekerheid zoeken in God. Volg jij daarin het voorbeeld van Abraham?

Hebreeënen 11: 8-19

Geloven is ook: als vreemdeling leven in verwachting van de stad die komt. Herken je dat?

Jacobus 2: 14-26

Nog één keer Abraham. Nu ter waarschuwing van hen die denken (of doen): Hoe je leeft maakt niet zoveel uit, want het gaat om je geloof.

1 Korinthe 1:18-2:5

Bang om vreemd te zijn? Dan kun je beter niet geloven in “Jezus Christus en die gekruisigd”.

Matheus 14:22-33

Geloven is naar Jezus kijken, en niet naar de golven.

Lukas 7:36-50

Wie z'n zonde kent, maar alles van Jezus verwacht, die wordt gered. Maar mensen die denken zelf al aardig op weg te zijn ergeren zich aan het evangelie.

